

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ

ՅԻՍՆԱՄԵԱՅ ՅՈՐԵԼԵԱՆ

ՆԱՅ կամեողիկէ Բասարակութիւնը ոգեւորութեամբ կ'ողջունէ յիմամեայ տարեդարձը՝ իր Գլխոյն քահանայական օծման:

Հոյակապ ապարանքի մ'ոսկեղէն դուռն է որ կը բացուի՝ ցոյց տալով Բրաշակերտ արձանները քրիստոնէական առաքինութեանց՝ իր կեանքի ամէն մէկ անկեան մէջ գիտեղութեամբ:

Ոչինչ անշուշտ աւելի արժանի է Բանդիսապէս տօնուելու՝ որքան յիմամեայ տեւողութիւնը սնծամուէր զոհողութեան:

Ո՞ր մէկ Գործիչ կը մտնէ մարդկային ընկերութեան մէջ աւելի բարձր կ'ոչուումով որքան այն սրբազան Պաշտօնեան՝ որուն նպատակն է ոչ միայն

համայնքի մը նիւթական կեանքը երջանու-
կացնել, Տառապանքի արտասուքը սրբել,
երկնային սպցելու մ'ըլլալ թշուառ յարկե-
րու, ապագայ մարդկութեան բարեարարի,
մանուկ դասակարգը դէպ ի գիտութիւն
առաջնորդելով, այլ եւ անմատնելու հոգւոյն
մէջ թափանցել, առաջնորդն ըլլալ անոնց
խղճմտանքին, տանիլ զանոնք աներեւոյթ
ճամբէ մը դէպ ի բարութիւնը, պիտիւ
զանոնք ոչ միայն նիւթական օգնութեամբ,
այլ յոյսերով երջանակագոյն աշխարհի մը:

Ոչ մէկ տիրապետութիւն, երկրի վրայ,
յիրաւի նոյնքան յառաջ կ'ընթանայ հոգի-
նիրու մեծամեծ խորութեանց մէջ: Իր կամ-
քը իւրաքանչիւր անհատի եւ սամբոյջ հա-
մայնքի մը մէջ կը գործէ իբրեւ երկրորդ,
սակի սրբազան կամք մը:

Ընծայել՝ յիսուն տարի՝ հոգիներուն՝ յոյ-
սեր, մտքերուն՝ լոյս, ահաւասիկ գործու-
նէութիւն մը՝ առանց որու թշուառութեան
պիտի դատապարտուէր մարդկութիւնը՝
նիւթական ամենէն երջանիկ պայմաններուն
մէջ անգամ:

Ուրեմն թշուառ սրտերու Սփոփչն է
եւ նորեմագ մտքերու Գաստիարակը՝ որ
կը տնտիկ, եւ իբրեւ այսպիսի՝ պէտք է
տեսնէ իր մօտ՝ իբր բոցավառ ոգիներ իր
շուրջը թափառող՝ զգացումները այն ամէն
մարդիկներու որ բարութեան գեղեցկու-
թիւնը կը զգան եւ Զոհողութեան նուիրա-
կանութիւնը կը յարգեն:

Այս Զոհողական մտքերու վերադարձն է
երջանիկ նուաճանգատէ մը դէպ ի այն հո-
րիզոնները՝ ուր իր նաւու յաղթական ոգու-
րումը տեսան յորձանքներու եւ փոթորիկ-
ներու դէմ:

Երբ, առաջին անգամ, խորամին վրայ
կը բարձրանար, աչքերը հեռաւոր տեսիլ-
ներու սեւեռած, նկատեց այն լուսաւոր
բարձունքը, ուր պիտի յանգէր իր ճանա-
պարհը: Ո՛չ. իր յետադարձ ակնարկը աւե-
րի մեծ տեսարան մը կ'ընդգրկէ քան ինչ
որ տեսած էին իր աչքերը՝ երբ, անգէտ ա-
պագային եւ իր վստի՝ դիտումներուն միայն
տեղեակ, քայլերն ուղղեց դէպ ի սրբազան
գործունէութիւն:

Ընտանեկան ամբիթ հրճուանք մը, այն՝
որ որդիները հօր շուրջ կը հաւաքէ՝ կանո-
ղիկէ Հայերուն կը թելադրէ եռանդուն
արտայայտութիւններ սիրոյ եւ յարգանքի:
Հեռաւոր վայրերէ կը տեղան մաղթանքնե-
րու փունջեր: Ս. Ղազարու կողմակը, պա-
տուռած, տարի մ'առաջ, Նորին Սրբազ-
նութեան այցելութեամբը, յետ առանձին
քերթութեամբ (ամփոփուած տեսարակի մը
մէջ, Ն. Սրբազնութեան դիմանկարով զար-
դարուած) իր զգացումները յայտնելու, կը
փութայ ներկայիս կրկնելու իր եռանդուն
իղծերը՝ մաղթելով իրեն այս յորելինի վե-
րադարձ՝ զուարթագոյն յիշատակներով,
եւ իրագործումն այն ամէն տենչերուն՝
զորս կը մուգանէ երջանակութիւն իւր Ժո-
ղովորդն: — Կը ներկայացնենք հոս մեր
ընթերցողաց կենսագրական հաւաքուտ ակ-
նարկ մը:

ՏՏ. Պօղոս Պետրոս ԺԲ. Սապապեան
ծնած է Հայէպ 1836ին, փեսարուար ամսոյ
մէջ:

Իր նախնական ուսումները առած է Հա-
լէսի դպրոցներուն մէջ:

Քառասնայական կոշտին զգալով, 1849ին
ապրիլ ամսոյն, եւ մեկնի դէպ ի Զմիմուի
վանքը: Ութ տարուան մէջ կ'աւարտէ ուս-
մանց շրջանը. 1857ի ապրիլ 15/28ին քա-
նասաց կը ձեռնադրուի Գրիգոր Պետրոս
Ը. Պատրիարքէն:

1863ին կ'ուղարկուի Նախ Ուրֆա, յետոյ
Հիւսնիմանտայ, յետոյ Մալաթիա. աստի
կը վերադառնայ Ուրֆա:

Գրիգոր Պետրոս Պատրիարքը վախճա-
ներով՝ Ղեւոնդ սարքախկոպոս Խոռխո-
ռունի, Մալաթիոյ առաջնորդը՝ Զմիմու
կ'երթայ նոր պատրիարքի ընտրութեան Ժո-
ղովոյն մասնակցելու:

Մալաթիոյ եմար թափուր կը մնայ ա-
ռաջնորդէ. Սապապեան Վ. հոն կը փո-
խադրուի իբրեւ տեղապահ եւ մէկ տարի կը
վարէ այս պաշտօնը, Խոռխոռունոյ քա-
ցակայութիւնն ալ մէկ տարի տեսած ըլ-
լալով:

Սապապեան Վ. Զմիմու կ'երթայ, յետոյ

կ'անցնի Երուսաղէմ. հոս կը մնայ երկու տարի, որմէ յետոյ Պէյրուսի առաջնորդութիւնը կը վարէ մինչեւ 1873:

Արեւսանդրիոյ Առաջնորդ ընտրուելով, 1873ի հոկտ. 15ին կը մեկնի Եգիպտոս.

նուի, իսկ 1897 մայիս 18ին, Ագշէհիրեան վախճանած ըլլալով՝ Տեղապահ կ'ընտրուի, 1900ի օգոստոսին՝ առաջնորդ (Սինոդին կողմէն) իսկ 1901 հոկտ. 28ին՝ Եգիպտոսի Եպիսկոպոս կը ձեռնադրուի էմ.

ՏՏ. ՊՕԶՈՍ-ՊԵՏՐՈՍ ԺԲ. ՍԱՊՊԱՆԷԱՆ

զմնազան պատճառներու համար՝ կը հրաժարի այս պաշտօնէն, բայց 1879ին, Հասունի Ժամանակ, բոլոր Եգիպտոսի հայ կաթողիկէ թեմին առաջնորդ կ'անուանուի կայսերական հրովարտակով. իր այս պաշտօնը կը տեւէ մինչեւ Ազարեան Պատրիարքի ընտրութիւնը, այնուհետեւ Ագշէհիրեան Եպիսկոպոսի փոխանորդ կ'անուա-

մանուէլեան Պատրիարքէն, որուն պիտի յաջորդէր:

1904ի 5 օգոստոսին (ինն տուժարով՝ յուլիս 23) հայ կաթողիկէ Եպիսկոպոսաց Ժողովը կը հաւաքուի Բերա, Սագըզ-Աղաճիի պատրիարքական Ս. Աստուածածին եկեղեցին առաւօտեան ժամը 7ին: Փակուած դռներուն առջեւ՝ ժողովուրդը անհամբեր

ընտրութեան ելքին կը սպասէ: Ժամի 12ին զանգակները կը հնչեն եւ կը ծանուցուի, ըտէկներու 2/3ով Պատրիարք կանոնիկոս ընտրուած՝ Սապապողեան Գերապայտաւը: 1905ին ճամբորդութիւն մը կատարեց դէպ ի Հոռոմ այցելելով՝ նաեւ Վիսնտոյ եւ Վիեննայի Միաբնակարան վանքերուն, յետոյ վերադարձաւ իր սնտուր, ուր կը մտաւ թէնք երկայն տարիներ տեսնել զինք յաջողութեամբ եւ երջանկութեամբ:

Ահա մի քանի տուներ՝ երկայն քերթուածէն, ուղարկուած՝ կղզեկէ՝ արդիւնազարդ Յորեկեարին:

Դէպ ո՛ւր կը սլանաս, հոգիդ արծուեղէմ, Ահնշուրթեան վրայ թեւերդ պարզած: Անդունդին վերեւ՝ ծաղկազուարճ եղեմ՝ Առեւ, յաղթական, նայ՛ դէպ ի ցած: Ինչպէս մոլորակ մը զոր ինքն Աստուած Բաժնեց լուսաւոր զանգուածէ մ'երկնի, կէս դար մը նախկին կեանքէդ անջատուած Մեր մըտքին առջեւ ահա կը կանգնի:

Իբրու կոհակներ դրդեակի մը մօտ Շուրջը կը նուազէ ժողովուրդն ահա. Եւ իր բիրբերուն վերեւ հիացկոտ՝ Հեռանքով մ'է կեանքդ յիսնամայ: Հոն արմաւենեաց լայն սաղարթներուն երկնքին վերայ զընած կամարէն՝ Տեսնելն, աղօտ, բուրբերը հնուն. Դամբանք՝ որ աստղերը թաղել կ'ուզեն. Ու կը բարձրանան լոյսերէ պատուած Տաճարներն՝ ուր գահ մ'ունի Յաւիտեան. Ուր Միւրոյ շաւղէն դէպ ի Քեզ Աստուած կ'իջնէր լրեւելու հասաչ մարդկութեան: Ուր ամպն էիր Դուն՝ ուսկից կ'որոտար Պատգամն Աստուծոյ ու կը տեղար ցօղ. Ուր փողն էիր Դուն՝ որով անդադար Նա կ'արթննէր սրտերը քնացող: Ներկարուած է հոն անդաւատան Փրկիչին.

Հասկեր զուարթագին
Ափերու վրան արծաթ գետակին
Կ'ելլեն դէպ երկին,
Հագուած՝ օդին մէջ՝ շողերուդ ոսկին,
Հուրովդ անշէջ

Սրտերու անտես բուրաստանաց մէջ՝
Կը կարմրին սիրոյ սրբազան վարդեր.
Եւ մըրմընջելով աղօթքներ առ Տէր

Կ'ոռոգեն արտեր
Սառայցներ նախկին
Կերպարանքն հագած երկնագոյն վտակին:
Բայց ո՛չ. մարդկութիւն հորիզոն մը միայն
Կը տեսնէ կեանքիդ. և Դուն եւեթ, Դուն
Դիտես, Ուղեւոր, կատարը լեռան՝
Կըտարած միջոցիդ վեհ ամբողջութիւն:
Այս աշխարհին մէջ կազմուած նիւթով՝
Կայ թատերավայր մ'անտես գործերու.
Մըրմիկն՝ որոտում, հոն ձայն չունի հով.
Ամպերն են այնտեղ համը իբրեւ ուրու:
Հոն մըթութեան մէջ լրդիկ, անթափանց,
Կ'ապրին խորագոյն գաղտնիքներ մարդուն,
Ինչպէս գետ մ'իբնէ խաղաղիկ ափանց.
Եւ անոր անունն՝ է՝ Գիտակցութիւն:
Ո՛հ, թերեւս այդտեղ, Գիտակցութեան մէջ
Դու վըսեմագոյն ունիս փառքն ու գահ.
Հոն է պատմութեանդ՝ գեղեցկագոյն էջ.
Դուն իր ընթերցող, Աստուած՝ իր վրկայ:
Խորհրդաւորին էս և ներկայացող՝
Համայնքի մ'ողջոյն և սուրբ Համոզման.
Տեսնել զանոնք միշտ փառօ՛ք լուսաշող.
Ահա մեր մաղթանք, մեր իղձ անսահման:
Մեր փափաքներուն թնութիւնն՝ ունկընդիւր
Քան իր օրէնքին՝
Անցեալդ կըրկնէ՝ բարեօք նորընտիր՝
Մէջ ապագային:
Այլ եւս անբաժան միացած է բաղդ
Հօտիդ և Անձինդ՝ կապով սրբազան. —
Հիմերու վրայ փայլի՝ միշտ անխախտ
Պալատը մարմար՝ Չեր երջանկութեան:
Փողով սրտէից որ շուրջը երգեցին՝
Երբ Ձոհը նախկին մատուցիր անմահ,
Փայլատակմանց տակ մերըս հըրճուանքին
Մըտքի յոսկեսեմ չըննաղ ապագայ,
Ինչպէս որոտմանց, գոռ չեփորներուն,
Աղաղակաց մէջ երկնից ու դժոխքին՝
Մեր տենչը՝ լըրում, ու վարձքերը Դուն
Գրտեսն ալիտ՝ անհուն և փառքեր անշէջ՝
Մըտնելով երկնից անմահութեան մէջ:

